

TALOUSARVIOALOITE 946/2001 vp

Määrärahan osoittaminen seudullisten virkistysalueiden maanhankintaan

Eduskunnalle

Maassamme toimii tällä hetkellä 8 virkistysalueyhdistystä. Valtionavustuksia on jaettu maanhankintaan vuosina 1988—1999 noin 35 miljoonaa markkaa, ja kokonaissumma maanhankinnassa nousee yli 100 miljoonan markan. Näillä on hankittu noin 50 ranta-aluetta, joiden maa-ala on yli 1 000 hehtaaria.

Kanta-Hämeen maakunnan 15 kunnan omistama Hämeen virkistysalueyhdistys ry on tähän mennessä hankkinut ranta-alueita kaikkiaan 170 hehtaaria. Alueiden hankinta-arvo on ollut 11 Mmk, josta valtionapu on ollut 5,2 Mmk. Yhdistyksen vuoteen 2002 ulottuvassa maanhankintaohjelmassa on varauduttu vuodessa 1,5 Mmk:n maanhankintaan, mikä vastaa 0,75 Mmk:n valtionaputarvetta.

Rantojen hankinta kansalaisten virkistysalueiksi on erinomaisen tärkeä ja kiireellinen asia erityisesti Etelä-Suomessa, jossa lähes jokainen vapaa ranta-alue on rantayleiskaavoituksen edessä siirtymässä perusrakennusoikeuteen perustuvan mitoituksen vuoksi loma-asutuksen käyttöön. Tämä koskee nykyisin myös jossain määrin valtion omistamia rantoja. Etelä-Suomessa rantojensuojeluohjelman alueet ovat tarpeeseen nähden täysin riittämättömät.

Vain konkreettisella rantojen maanhankinnalla voidaan turvata tulevaisuuden tarpeet. Tämän vuoksi virkistysalueiden hankintajärjestelmän toimivuus on ensiarvoisen tärkeää. Kuntarahan saanti käyttöön edellyttää käytännössä myös val-

tion osallistumista. Nykyisin valtionosuus on ollut 50 %.

Ranta-alueiden hankinta virkistystarkoituksiin palvelee myös valtakunnallista rantojensuojelutavoitetta, mikä on myös momentin erityistavoite. Rantojensuojelu virkistysalueiden maanhankinnan kautta on valtiolle edullista, koska valtion ei tarvitse vastata maanhankintaan, ylläpitoon ja virkistysrakenteisiin liittyvistä kustannuksista. Lisäksi seudullisilla virkistysalueilla on luontomatkailun kehittämistä edistävä vaikutus.

Kun vuoden 1995 talousarviossa poistettiin erillinen momentti virkistysalueiden hankintaan, laski määräraha virkistysalueiden hankinnan valtionosuuksiin samalla noin neljännekseen aiemmasta tasostaan, mikä on selvästi vaikeuttanut aiemmin jo vireäksi kehittyneitä virkistysalueiden hankkimista. Momentille 35.30.37 esitetty määräraha ei riitä sen sisältämän kolmen tehtäväkokonaisuuden hoitamiseen siten, että virkistysalueiden maanhankinta olisi turvattu. Virkistysalueiden maanhankinta-avustuksiin tulee voida käyttää vuositasolla vähintään 5 Mmk.

Edellä olevan perusteella ehdotamme kunnioittaen,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2002 talousarvioon momentille 35.20.37 lisäyksenä 1 000 000 euroa seudullisten virkistysalueiden maanhankintaan.

TAA 946/2001 vp — Kirsi Ojansuu /vihr ym.

Helsingissä 18 päivänä syyskuuta 2001

Kirsi Ojansuu /vihr
Sirkka-Liisa Anttila /kesk
Jari Koskinen /kok

Esko Helle /vas
Päivi Räsänen /kd